

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2026/062

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 20 januari diende [REDACTED] (hierna verzoeker), een verzoek in bij de gemeente Edegem om inzage en een afschrift te verlenen van alle documenten die verband houden met agendapunt 2026_GR_00016, ruimtelijke ordening, [REDACTED] (inclusief alle voorbereidende documenten die tot dit agendapunt en het bijhorend besluit hebben geleid: interne nota's, adviezen, verslagen, mails, bijlagen, technische documenten, plannen alsook de communicatie met een advocatenkantoor of een ander extern gespecialiseerd extern kantoor).

Op 5 februari 2026 wijst de gemeente Edegem het verzoek gedeeltelijk af. Zo wordt alle communicatie met de raadsman geweigerd, alsook werd voor de plannen eerst toestemming gevraagd van de landmeter die nog niet had gereageerd.

Bij mail van 9 februari 2026 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen voormelde gedeeltelijke weigering. Dit beroep werd geregistreerd op 9 februari 2026

Op 12 maart 2026 werd, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet de beroepstermijn van dertig kalenderdagen verlengd tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijk verzoek dateert van 20 januari 2026. De in beroep aangevochten beslissing van de gemeente Edegem dd. 5 februari 2026 maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het ingediende beroep d.d. 9 februari 2026 tegen voormelde beslissing is ingesteld binnen de decretaal voorgeschreven termijn, conform artikel II.48, §1, derde lid van het Bestuursdecreet en is **ontvankelijk**.

Gegrondeheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Inhoud van het beroepschrift

Het beroepschrift wordt als volgt gemotiveerd:

"Ik ben niet akkoord met de gedeeltelijke weigering en de motivering, en vraag een herziening met maximale openbaarmaking, desnoods via gerichte zwartmakingen.

1. "Blanket" weigering van alle communicatie met raadsmanen

De gemeente weigert "alle communicatie met de raadsmanen" op basis van artikel II.34, 1° van het Bestuursdecreet en verwijst ook naar artikel 458 Strafwetboek.

Deze weigering is te algemeen en gebeurt zonder document-per-document beoordeling en zonder afweging of gedeeltelijke openbaarmaking mogelijk is. Ik vraag dat minstens het volgende wordt vrijgegeven, met gerichte anonimisering of beperkte weglatingen waar nodig.

- *Datum, afzender, geadresseerde, onderwerp, documenttype, dossierverwijzing, en zakelijke passages die geen juridisch advies of processtrategie bevatten*
- *Minstens een inventaris van alle stukken onder deze categorie, zodat toetsing mogelijk wordt*
- *Indien er passages onder een uitzonderingsgrond vallen, dan enkel die passages zwartmaken en de rest vrijgeven*

2. Stelling dat er geen andere documenten bestaan

De gemeente stelt dat er "buiten de eerder vermelde documenten geen andere documenten bestaan".

Ik betwist deze stelling omdat ze niet controleerbaar is zonder zoekverslag. Ik vraag dat de gemeente minstens verduidelijkt:

- *Welke diensten, mailboxen, systemen en dossiermappen werden nagekeken, met welke zoektermen en welke periode*
- *Of er ook werd gezocht naar bijlagen, concepten, interne nota's, agenda's, vergaderverslagen, telefoonnotities, versiegeschiedenis en "projectinhoudversies"*

- Een documentlijst of register, ook als bepaalde documenten geweigerd worden, zodat duidelijk is wat er bestaat en op welke grond elk stuk wordt achtergehouden

3. Plannen niet bezorgd wegens auteursrecht

De gemeente geeft aan dat “de plannen niet bezorgd kunnen worden omwille van auteursrecht” en dat men toestemming aan de landmeter heeft gevraagd.

Ik vraag dat dit wordt herzien of minstens concreet wordt opgelost want auteursrecht verhindert geen inzage als bestuursdocument. Het kan hoogstens voorwaarden opleggen aan hergebruik. Ik vraag om digitale inzage eventueel met watermerk en vraag ook een duidelijke timing, en dat de gemeente niet wacht op toestemming als juridische voorwaarde voor inzage, maar zelf een proportionele inzage oplossing organiseert.

4. Vraag tot maximale openbaarmaking

Mijn verzoek gaat over bestuursdocumenten in een publiek dossier. Ik vraag dat de beroepsinstantie de gemeente beveelt om maximaal openbaar te maken, met toepassing van het proportionaliteitsbeginsel, en waar nodig met gerichte zwartmakingen in plaats van een volledige weigering.”

2. Standpunt van de gemeente Edegem

Op 12 februari 2026 contacteerde de beroepsinstantie de gemeente Edegem voor verdere toelichting.

Op 16 februari 2026 meldt de gemeente Edegem dat na een nieuwe grondige rondvraag is gebleken dat de gemeente Edegem over geen andere documenten beschikt dan deze die reeds aan verzoeker werden bezorgd. De volledige communicatie met de raadsman wordt op basis van het advies van de raadsman als communicatie beschouwd die onder de geheimhoudingsplicht valt.

Wat de plannen betreft, herhaalt de gemeente Edegem op 12 maart 2026 dat nog steeds geen toestemming werd bekomen. Van zodra deze toestemming -na de herinnering door de gemeente- zou volgen, zullen de plannen alsnog aan verzoeker worden overgemaakt. Bij gebrek aan toestemming kan verzoeker wel een afspraak maken met de dienst gronddaken om de plannen in te kijken in het gemeentehuis.

De gemeente Edegem laat weten dat verzoeker sinds 2022 reeds 51 vragen in het kader van openbaarheid van bestuur stelde waarvan in de eerste 6 weken van 2026 inmiddels 8 vragen. Als lokaal bestuur heeft de gemeente steeds al deze vragen waarheidsgetrouw, volledig en met oog voor de sereniteit van de besluitvorming beantwoord. Alle vragen worden steeds voorgelegd aan de betrokken diensten waarna de gevraagde documenten worden bezorgd. Het hoeft geen betoog dat het beantwoorden van al deze vragen een hoge werklast met zich meebrengt voor de gemeente Edegem.

3. Standpunt van de beroepsinstantie

Onderdeel 1 : de communicatie met de raadsman

De beroepsinstantie stelt vast dat de gemeente Edegem de communicatie met haar raadsman kwalificeert als interne communicatie conform artikel II. 33, 3° Bestuursdecreet. In toepassing van deze uitzonderingsgrond, mogen overheidsinstanties een aanvraag tot openbaarmaking van bestuursdocumenten afwijzen wanneer deze betrekking heeft op interne communicatie, tenzij het belang van de openbaarheid zou primeren.

De Memorie van Toelichting bij artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet (Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 780/1, 90-93) verduidelijkt dat deze uitzondering betrekking heeft op de interne uitwisseling van berichten, communicatie en mailwisseling tussen kabinetten en administratie, en administratie en kabinetten onderling. Bovendien zijn er bij toepassing van deze uitzonderingsgrond geen beperkingen wat de inhoud van “communicatie” betreft: het kan zowel gaan om persoonlijke beleidsopvattingen als feitelijke informatie of loutere data, zolang die informatie kadert in de voorbereiding van een beslissing of in het zoeken naar een oplossing van een specifiek probleem.

Het doel van deze uitzondering wordt als volgt beschreven in de Memorie van Toelichting: “Een effectieve besluitvorming door de overheid veronderstelt dat voorstellen, ideeën of opvattingen over inhoudelijke, procesmatige, organisatorische of politieke aangelegenheden vrij kunnen uitgewisseld worden tussen personeelsleden van de overheid, en dat die uitwisseling ook schriftelijk kan zonder dat die voorstellen, ideeën of opvattingen op verzoek publiek moeten gemaakt worden. Een te rigide openbaarheidsregeling op dit punt heeft het ongewenste effect dat binnen de overheid niet meer vrijelijk van gedachten kan gewisseld worden over een dossier, beleidsproces, advies of ontwerpregelgeving. (...) Een zeker mate van ‘beleidsintimiteit’ en vertrouwelijkheid is noodzakelijk om te komen tot een effectieve besluitvorming. (...) “Interne mededelingen bereiden een administratieve beslissing voor; een administratie moet de verschillende argumenten voor of tegen een beslissing over een specifiek probleem schriftelijk kunnen vastleggen, zonder dat deze interne beraadslagingen openbaar worden gemaakt. Het essentiële element is immers de administratieve beslissing en de eventuele rechtvaardiging daarvan, niet de manier waarop die beslissing tot stand is gekomen.”

De doelstelling van deze uitzonderingsgrond is om overheidsinstanties het recht te bieden hun interne raadplegingen en beraadslagingen en voorbereidingen te beschermen als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren. “Het begrip intern impliceert dat het gaat om “informatie die niet buiten de muren van een overheidsinstantie terechtkomt, in het bijzonder wanneer zij niet is bekendgemaakt aan een derde of niet beschikbaar is gesteld aan het publiek.” (arrest HvJ EU 20 januari 2021, randnummer 42 – C-619/19). Ook informatie die een overheidsinstantie van een externe bron heeft ontvangen, kan intern zijn “mits zij vóór de ontvangst ervan door deze instantie niet beschikbaar was of had moeten worden gesteld aan het publiek en zij niet buiten de muren van die instantie terechtkomt nadat zij deze informatie heeft ontvangen.” (arrest HvJ EU 20 januari 2021, randnummer 43 – C-619/19).” (Parl. St., VI. Parl., 2020-2021, nr. 780/1, 92).

Verwijzend naar voorgaande uiteenzetting omtrent de ingeroepen uitzonderingsgrond (afscherming interne communicatie), is de beroepsinstantie van oordeel dat de gemeente Edegem zich wel degelijk kon beroepen op artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet. Het is duidelijk dat de communicatie die tussen de gemeentelijke administratie en de raadsman plaatsvond met het oog op de voorbereiding en de behandeling van een groot verkavelingsdossier. De communicatie die verzoeker daaromtrent opvraagt, tussen de gemeente en haar raadsman, is erop gericht om tot een oplossing te komen voor een vergunningsdossier. Het is net dit proces, het uitwisselen en bespreken van voorstellen, ideeën of opvattingen over een dossier, dat de betreffende uitzonderingsgrond beoogt te beschermen. De beleidsintimiteit en het serene karakter van de vooralsnog als eerder informeel te beschouwen uitwisseling van informatie, dient i.c. dan ook in toepassing van de uitzonderingsgrond te worden gewaarborgd.

Het belang van de uitzonderingsgrond van artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet (interne communicatie) dient evenwel te worden afgewogen tegenover het openbaar belang dat met de openbaarmaking van een bestuursdocument is gediend.

Wat de belangenafweging betreft is de beroepsinstantie van oordeel dat in casu het algemeen belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de interne communicatie. Het gaat hierbij om een met de openbaarmaking gediend openbaar belang. Dit betekent bijvoorbeeld niet dat de private

belangen van de aanvrager zouden moeten afgewogen worden tegenover het belang dat met de uitzondering beschermd wordt. Het gaat om het belang van de gemeenschap: de openbare orde, de veiligheid van de bevolking, grote maatschappelijke issues, globale bescherming van het leefmilieu enzovoort (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, 1656/1, 56). Een dergelijk openbaar belang inzake de openbaarmaking wordt niet aangevoerd door beroeper, en wordt niet ontwaard door de beroepsinstantie. Een dergelijk belang is in dit geval niet voorhanden, en kan bijgevolg niet primeren op het vermelde beschermde belang van een serene interne communicatie die dient om tot een efficiënte besluitvorming te kunnen komen.

Gelet op de aard van de informatie (gevat in correspondentie van, naar en/of tussen advocaten en hun cliënten) en gelet op het door de gemeente Edegem ingeroepen beroepsgeheim van de advocaat (cfr. artikel 458 Strafwetboek op basis waarvan de personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken" strafrechtelijk zullen worden gesanctioneerd), onderzoekt de beroepsinstantie tevens de toepasselijkheid van een dergelijke uitzondering op het inzagerecht of het recht op een afschrift van milieu-informatie.

De beroepsinstantie is van oordeel dat correspondentie tussen een advocaat en diens cliënt, in casu zijnde de gemeente Edegem niet openbaar kunnen gemaakt worden omdat zij gekwalificeerd dienen te worden als vertrouwelijke communicatie die valt onder de geheimhoudingsverplichting.

Artikel II.36, § 1, 8° van het Bestuursdecreet stelt dat een aanvraag om een afschrift afgewezen kan worden, als het publiek belang van de openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid om een eerlijk proces te krijgen.

Via deze bepaling zijn de bescherming van het recht op een eerlijk proces alsook de rechten van verdediging (met inbegrip van het beroepsgeheim van de advocaat dat daarvan een fundamenteel onderdeel uitmaakt) geïntegreerd in de regelgeving aangaande de inzage van milieu-informatie. Alle informatie die besproken en uitgewisseld wordt met de raadslieden van een bestuursinstantie kan zo vertrouwelijk gehouden worden.

De beroepsinstantie is van oordeel dat, voormeld artikel II.36, § 1, 8° Bestuursdecreet zo moet geïnterpreteerd worden dat het de volledigheid van het beroepsgeheim van de raadslieden van een administratieve overheid in de zin van artikel 458 van het Strafwetboek, dekt (zie in die zin ook de Waalse CRAIE, Beroep nr. 907, 25 juni 2018). De tussenkomst van raadslieden, en de daarmee gepaard gaande vertrouwelijkheid, is immers niet alleen gericht op het verzekeren van een eerlijk proces in het kader van hangende rechtsgedingen, maar is ook nodig met het oog op het vermijden van of voorbereiden op eventuele toekomstige juridische geschillen. Ook voor adviezen die buiten de context van een (al) actueel rechtsgeding gegeven worden, kan artikel II.36, § 1, 8° van het Bestuursdecreet ingeroepen worden. Hierbij dient ook "advies" geïnterpreteerd te worden overeenkomstig de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof dienaangaande (zie bijvoorbeeld GwH, 13 juli 2005, nr. 126/2005), in die zin dat ook correspondentie en ontwerpen van (bijvoorbeeld contractuele) documenten opgesteld door de raadslieden van een administratieve overheid, als dergelijke adviezen te beschouwen zijn.

In deze interpretatie, is het Bestuursdecreet verenigbaar met het internationaal en Belgisch rechtskader, zowel voor wat betreft de toegang tot de milieu-informatie als voor wat betreft de rechten van verdediging.

Ook de Raad van State, Afdeling Wetgeving, lijkt er overigens van uit te gaan dat de bescherming van de rechten van verdediging tot een ruime interpretatie van het beroepsgeheim moet leiden, waarbij de

vertrouwelijkheid niet beperkt kan worden tot de uitwisseling naar aanleiding van een rechtsgeding (weliswaar naar aanleiding van een aanpassing van de wet van 11 april 1994):

“Het belang van de geheimhouding van de briefwisseling tussen een advocaat en zijn cliënt behoort te worden benadrukt. De advocaat moet zijn cliënt in alle vrijheid de raad en het advies kunnen geven die hij nuttig acht, zonder ervoor te moeten vrezen dat derden zijn vertrouwelijke geschriften in handen krijgen. Wanneer de advocaat weet dat de consulten met zijn cliënt door derden gelezen zullen worden – derden die misschien in een later stadium in een proces verwikkeld zullen zijn met zijn cliënt –, zal hij zich niet in alle vrijheid uitspreken. Zo ook zal de cliënt aarzelen om zijn advocaat vrijuit in vertrouwen te nemen uit angst dat zijn betoog wordt opgenomen in een consult dat door diezelfde derden gelezen kan worden. Bovendien is het zo dat wanneer de cliënt de raad van zijn advocaat niet heeft opgevolgd, en het consult openbaar wordt gemaakt, dit als argument tegen hem kan worden gebruikt: aldus zou de bijstand van de advocaat in het nadeel van zijn eigen cliënt kunnen spelen. Essentiële voorwaarden voor een goede werking van het beroep van advocaat zijn hier dus aan de orde [...]. “

Toegepast op het voorliggende beroep, is de beroepsinstantie van oordeel dat de correspondentie tussen de gemeente Edegem en haar advocaat aangaande het agendapunt 2026_GR_00016 als vertrouwelijk moet worden beschouwd.

Deze correspondentie mag om voormelde reden niet aan derden worden vrijgegeven. De beroepsinstantie is bijgevolg van oordeel dat, de vermelde correspondentie valt onder de uitzonderingsgrond zoals bepaald in artikel II.36, §1, 8° van het Bestuursdecreet. Het gaat om een vertrouwelijk advies van een advocatenbureau aan een cliënt (zijnde de gemeente Edegem). Het vrijgeven van die documenten zou die vertrouwelijkheid ondergraven en kan tevens de rechten van verdediging van de gemeente ondermijnen.

Het beroep is wat de communicatie van en naar de raadsman(nen) betreft bijgevolg **ongegrond**.

Onderdeel 2 : de plannen

Inzake de plannen kan de beroepsinstantie bevestigen dat in het Bestuursdecreet de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering voorkomt. De intellectuele eigendom is volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid. Het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, is een gevolg van de onbevoegdheid van de decreetgever.

Het Bestuursdecreet laat evenwel de federale regelgeving betreffende de intellectuele rechten onverlet, en overheidsinstanties dienen bijgevolg de federale regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking. Hiervoor wordt verwezen naar artikel II.39, tweede lid Bestuursdecreet dat luidt als volgt: “De uitzonderingen, vermeld in deze afdeling, gelden met behoud van de toepassing van de andere uitzonderingen die bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaald zijn en die verband houden met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid of andere gemeenschappen of gewesten”.

Uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur. De werken genieten de bescherming van het auteursrecht indien ze van oorspronkelijkheid getuigen, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de auteur. De bescherming ontstaat van rechtswege. De plannen uit het bevroegde dossier werden door een landmeter opgesteld en ondertekend en getuigen naar het oordeel van de beroepsinstantie van de nodige originaliteit en het vereiste individuele karakter om door het auteursrecht te worden beschermd. De beroepsinstantie heeft kunnen vaststellen dat alle plannen in casu

gedetailleerde plannen zijn die wel degelijk getuigen van een voldoende mate van creativiteit en oorspronkelijkheid om de auteursrechtelijke bescherming te genieten.

Bijgevolg houdt de overhandiging van een afschrift van de gevraagde plannen zonder toestemming van de auteur (of de auteursrechthebbenden) ervan, een schending in van het auteursrecht, behoudens de in het bovenvermeld wetboek vermelde uitzonderingen. Het Bestuursdecreet bevat geen bepaling die een overheidsinstantie verplicht de auteursrechthebbende te vragen of, en onder welke voorwaarden, een aanvrager een afschrift van een auteursrecht overhandigd mag worden. Het auteursrecht geldt tot 70 jaar na de dood van de auteur. Na afloop van deze termijn komen de werken in het publiek domein en kunnen ze worden geëxploiteerd zonder toestemming van de houders van het auteursrecht. Nu de plannen dateren van zeer recente datum is de auteursrechtelijke bescherming dan ook nog steeds van kracht. Een toestemming van de landmeter werd door de gemeente Edegem gevraagd maar tot op heden niet bekomen.

Artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht: afschrift voor eigenaar voor intern gebruik?

De beroepsinstantie stelt vast dat artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht een uitzondering op het principiële verbod tot reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken bevat. De betrokken bepaling stelt dat, wanneer het werk *op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt*, de auteur zich niet kan verzetten tegen de gedeeltelijke of integrale reproductie op papier of op een soortgelijke drager, van artikelen, van werken van beeldende of grafische kunst, of van korte fragmenten uit andere werken die op papier of op een soortgelijke drager zijn vastgelegd, met behulp van ongeacht welke fotografische techniek of enige andere werkwijze die een soortgelijk resultaat oplevert, met uitzondering van bladmuziek, wanneer die reproductie wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten en geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk.

De woorden uit de vroegere tekst van het betrokken artikel "uitsluitend bestemd is voor privégebruik" werden vervangen door de woorden "wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten". In de parlementaire voorbereiding van deze wijziging wordt het volgende aangegeven: "Een tweede wijziging is dat de woorden "uitsluitend bestemd is voor privégebruik" vervangen worden door de woorden "wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten". Deze wijziging is ingegeven door punt 41 van het voormelde arrest HP vs. Repobel van het HJEU, en strekt ertoe om enerzijds een duidelijk onderscheid te maken met de uitzondering voor privékopie, en anderzijds om net als onder de huidige regeling de uitzondering voor reprografie te beperken tot het intern gebruik bij rechtspersonen. De uitzondering voor reprografie, bedoeld in artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht is aldus niet van toepassing wanneer de reproducties worden uitgevoerd in familiekring. In verband met de notie "intern gebruik" kan verwezen worden naar de parlementaire voorbereiding bij de Auteurswet waar het volgende wordt aangegeven: "Er is ook sprake van eigen gebruik met betrekking tot de reprografie: daar wordt het kopiëren voor eigen gebruik door een natuurlijke persoon (zelfs met professionele doeleinden) of voor intern gebruik door een rechtspersoon, van korte fragmenten van werken als wettig beschouwd." (Gedr. St. Senaat, Verslag, BZ 1988, 329-2, blz. 89)."

Deze uitzondering is enkel van kracht in het geval het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt én de reproductie wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten én dat deze reproductie geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk.

De beroepsinstantie stelt dan ook vast dat in casu de eerste voorwaarde niet is vervuld. Zo geeft de cursieve passage in voormelde wettelijke uitzondering "op geoorloofde wijze openbaar gemaakt" aan dat iemand

een kopie voor intern gebruik kan maken van bvb. bouwplannen wanneer deze persoon reeds in het bezit is van deze plannen, wat in casu duidelijk niet het geval is aangezien beroeper via de openbaarheidsregelgeving tracht in het bezit te komen van de plannen. Deze uitzondering is dan ook niet in het leven geroepen om een overheidsinstantie te verplichten om een afschrift van auteursrechtelijke beschermde plannen te verlenen aan derden. Er anders over oordelen zou immers inhouden dat voortaan een afschrift kan worden gevraagd van alle plannen voor elke omgevingsvergunningsaanvraag want elk aanvraagdossier voor een omgevingsvergunning (inclusief de plannen) moet tijdens het openbaar onderzoek ter inzage liggen bij de gemeente en online consulteerbaar zijn via het inzageloket.

Artikel XI.190, 21° van het Wetboek van economisch recht: afschrift ter waarborging van het goede verloop administratieve, parlementaire of gerechtelijke procedure?

De beroepsinstantie stelt verder vast dat in artikel XI.190, 21° van het Wetboek van economisch recht recent nog een andere uitzondering op het principiële verbod tot reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken werd toegevoegd.

De betrokken bepaling stelt dat “wanneer het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt, de auteur zich niet [kan] verzetten tegen: (...) de reproductie en de mededeling aan het publiek van werken ten behoeve van de openbare veiligheid of om het goede verloop van een administratieve, parlementaire of gerechtelijke procedure of de berichtgeving daarover te waarborgen.”

Deze bepaling werd ingevoegd door artikel 13, 8° van de wet van 19 juni 2022 “tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG”, en is in werking getreden op 1 augustus 2022.

De memorie van toelichting wijst er in dat verband op “dat de uitzondering enkel kan spelen ter waarborging van het goede verloop van parlementaire, gerechtelijke of administratieve procedures. Van belang is dat het werk nodig is om het goede verloop van bijvoorbeeld een gerechtelijke procedure te waarborgen. Het zal dus van belang zijn om toe te zien op de proportionaliteit van het gebruik van het werk, ten aanzien van het nagestreefde gebruik.” (Parl. Stukken, Kamer, 2021/2022, 2608-001, p.51-52).

De beroepsinstantie merkt hierbij zijdelings op dat, zelfs indien bovenvermelde uitzondering van toepassing zou zijn, wat niet het geval is, de overige uitzonderingsgronden van het Bestuursdecreet onverminderd van toepassing blijven.

Wat de concrete toepassing van bovenvermelde uitzonderingsgrond in het voorliggende dossier betreft, is er voor zover bekend aan de beroepsinstantie geen administratieve en/of gerechtelijke procedure lopende.

De hiervoor geciteerde memorie van toelichting wijst op het belang dat het werk nodig is voor het goed verloop van de procedure. Aangezien de plannen steeds ter plaatse bij de gemeente kunnen worden geconsulteerd, is beroeper niet in zijn rechten geschaad. De reproductie van het werk (de plannen) is in casu dan ook niet echt nodig voor het goede verloop van een louter hypothetische procedure. Na afweging van de proportionaliteit van het gebruik van het werk door beroeper (nl. de eventuele, potentiële gerechtelijke procedure en zo het verhinderen van de realisatie van een groot project) ten aanzien van het nagestreefde gebruik door de auteur (nl. een zo volledig mogelijk inzicht te geven in de plannen met het oog op het verkrijgen van een vergunning), is de beroepsinstantie van oordeel dat het belang van de proportionaliteit niet overtuigt in het voordeel van de beroeper en dat op deze recente uitzonderingsgrond van het Wetboek van economisch recht in casu geen beroep kan worden gedaan. Besluitend stelt de beroepsinstantie dat het beroep voor de plannen **ongegrond** is.

Onderdeel 3 : overige documenten

Beroeper betwist de stelling van de gemeente Edegem dat er geen andere documenten bestaan omdat deze niet controleerbaar is zonder zoekverslag. Terecht wijst de gemeente Edegem op het feit dat zij om een openbaarheidsverzoek te beantwoorden niet verplicht is een nieuw document op te stellen.

De beroepsinstantie volgt deze redenering. Op basis van de bovenvermelde toelichting kan de beroepsinstantie enkel maar vaststellen dat de gemeente Edegem niet beschikt over andere documenten dan de reeds bezorgde documenten.

In artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet wordt een bestuursdocument gedefinieerd als de informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie.

Het recht op openbaarheid kan aldus maar uitgeoefend worden voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager. De beroepsinstantie stelt vast dat de gemeente Edegem aangeeft dat ze -ondanks een tweede navraag bij de bevoegde diensten- niet beschikt over andere documenten. Het recht op openbaarheid wordt beperkt tot wat is bepaald in artikel II.31, derde lid van het Bestuursdecreet, namelijk dat een aanvraag tot openbaarmaking voor een instantie geen verplichting inhoudt de gevraagde bestuursdocumenten te verwerken of te analyseren. Het kan dan ook niet de bedoeling zijn dat een overheidsinstantie aan de hand van zoekverslagen en weergave van zoekopdrachten moet aantonen dat iets *niet* bestaat.

In casu kan de beroepsinstantie redelijkerwijze (naar aanleiding van de bezorgde informatie) niets anders dan vaststellen dat de gemeente Edegem geen andere dan de reeds bezorgde documenten in haar bezit heeft en dat het dus niet in de mogelijkheid is om daarvan een afschrift te bezorgen. Het beroepschrift wordt bijgevolg wat dit onderdeel betreft **ongegrond**.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van [REDACTED] d.d. 9 februari 2026 tegen de beslissing van de gemeente Edegem d.d. 5 februari 2026, wordt als ontvankelijk doch als ongegrond beschouwd.

Brussel, 27 maart 2026

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter